

До самата църква „Св. Лука“ отецъ Неофитъ Рилски построилъ презъ 1843 год. здраво здание съ нѣколко стаи и единъ балконъ. Тука е запазена една учебна стая съ много интересна рѣзба на тавана съ правилни геометрически фигури. Това помѣщение отецъ Неофитъ построилъ за манастирско училище.

Тукъ Неофитъ Рилски, нареченъ отъ чужденците български Песталоци, е даль нова насока на българското училище. Тука той довършилъ своите десетъ педагогически таблици, които се пазятъ сега въ Габровската гимназия.

Надъ входната врата има написани отъ него четири стиха, въ които казва, че този домъ неговъ е привременъ, въ него той пребивава денъ за денъ, а за вѣчни времена ще се пресели другаде.

А на стената до балкончето Неофитъ Рилски е написалъ шестнадесетъ стиха: единъ на гръцки, другъ на славянски. Въ тѣхъ той казва, че дѣла триблажени, тричестити въ тоя домъ живущиятъ върши. Тукъ се чистятъ злитъ мисли и живота не е тежъкъ въ тишината и покоя, комуто е на помощь самия Богъ.

Отъ тия две постници, като се върви по една пѫтешка близу още единъ часъ, стига се на Старата постница. Тукъ е пещерата, кѫдето е живѣлъ св. Иванъ, а сѫщо тукъ е и неговия гробъ.

Самитъ скали на това място омайватъ човѣка съ своята хубостъ. Пещерата е дълга и страшна, съ надвиснала надъ нея грамадна скала. Има входъ и изходъ. Входътъ е широкъ, изходътъ е тѣсенъ и доста мѣчителенъ за излизане. Човѣкъ съ особенъ страхъ влиза вътре. Въ пещерата не е много мрачно, но щомъ се наредятъ повече хора, заднитъ закриватъ свѣтлината, която идва отъ входа и тогава става мрачно.

Всички поклонници, които идватъ въ манастира, считатъ за свой дѣлъ да дойдатъ тукъ, да се поклонятъ на гроба на светеца и да се промъкнатъ презъ пещерата. И който мине свободно презъ тѣсния изходъ, счита се, че нѣма грѣхове...

И съ пречистени души и преизпълнени отъ радостъ сърдца всички поклонници обикватъ още повече чуднитъ красоти на неагледната Рила-планина и нейното светилище — манастира.

(Продължава въ книжка седма)

Александъръ Спасовъ

